
**Ogólne wymagania techniczno-eksploatacyjne
do warunków przyłączenia węzłów ciepłych
do sieci ciepłowniczych**

Obowiązuje od dnia 28.05.2019 r.

I. Wymagania formalno-prawne przyłączenia

1. Warunki techniczne

„Warunki...” są podstawą do opracowania projektu technicznego. „Warunki...” zostały wydane zgodnie z Ustawą Prawo Energetyczne (Ustawa z dnia 10.04.1997 r. z późniejszymi zmianami), Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 15 stycznia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemów ciepłowniczych.

Na podstawie Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane art. 34 w celu uzyskania pozwolenia na budowę należy załączyć oświadczenie o zapewnieniu możliwości dostawy ciepła. Dokument wydawany jest w przypadku nie znajomości dokładnego bilansu cieplnego dla przyłączanych obiektów.

Podstawą do wydania Warunków Technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej jest złożenie wniosku przyłączeniowego w Biurze Obsługi Klienta wraz z obliczonym bilansem ciepła i innymi załącznikami określonymi w formularzu.

2. Projekt techniczny

2.1. Podstawy prawne

Projekt techniczny dla węzłów cieplnych i infrastruktury ciepłowniczej należy opracować zgodnie z:

- Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
- Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3.07.2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 28.03.2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych
- programem funkcjonalno-użytkowym

- § 8 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 21.02.1995 r. w sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno – kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie /Dz.U. Nr 25 poz.133/.
- wymaganiami technicznymi COBRTI Instal zeszyt 8 „Warunki techniczne wykonania i odbioru węzłów ciepłowniczych” (zalecane do stosowania przez Ministerstwo Infrastruktury).
- wymaganiami technicznymi COBRTI Instal zeszyt 11 „Zalecenia do projektowania instalacji ciepłej wody, wentylacji i klimatyzacji minimalizujące namnażanie się bakterii legionella”

Dokumentację należy wykonać w zakresie niezbędnym do wykonania zamówienia. Projektanci, wykonawca i nadzór winni posiadać odpowiednie uprawnienia określone Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 28.12.2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2.2. Tryb uzgodnienia dokumentacji

Warunkiem przekazania projektu do realizacji jest uzyskanie uzgodnienia w SEC Sp. z o.o. Uzgodnieniu podlegają:

2.2.1. Koncepcja

Przed podjęciem projektowania należy uzgodnić koncepcję dostawy ciepła lub przebudowy sieci ciepłowniczej.

Na etapie uzgadniania koncepcji, uzgodnieniu podlega miejsce włączenia oraz trasa przebiegu sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem warunków własnościowo-prawnych, dotyczących terenu posadowienia ciepłociągów. Uzgodnienia należy dokonać w Dziale Planowania Inwestycji i Gospodarki Urządzeniami (NEU) mieszczącym się w siedzibie SEC Sp. z o.o.

Dokumenty należy dostarczyć w 2 egzemplarzach wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej (format pdf oraz dla sieci ciepłowniczych dodatkowo przebieg rurociągu wraz ze współrzędnymi w pliku AutoCAD w wersji 2000).

2.2.2. Projekt budowlany

Dokumentacja projektowa jest sporządzana w celu uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia lub innej formy, która umożliwi realizację inwestycji.

Dokumentacja projektowa węzła ciepłego powinna zawierać:

- opis techniczny,
- aktualne warunki techniczne wydane przez SEC Sp. z o.o.,
- kartę informacyjną węzła (Załączniki A1 i A2),
- rzut pomieszczenia z lokalizacją węzła ciepłego,
- schemat technologiczny.

2.2.3. Projekt Budowlano - Wykonawczy

Projekt Budowlano - Wykonawczy węzła ciepłego winien zawierać wszelkie niezbędne uzgodnienia do jego realizacji oraz winien być uzgodniony SEC Sp. z o.o. Projekt powinien być wykonany na podstawie wydanych warunków technicznych.

Dokumentacja powinna zawierać szczegółowe rozwiązania węzłów ciepłych zgodnie z aktualnymi wymaganiami technicznymi SEC Sp. z o.o.

Każdy egzemplarz projektu węzła ciepłego, układu pomiarowo-rozliczeniowego i automatyki powinien zawierać:

- potwierdzenie uzgodnienia w SEC Sp. z o.o., koncepcji dostawy ciepła,
- mapę z zaznaczoną lokalizacją węzła ciepłego, adresem oraz wszystkimi obiektami przewidzianymi do zasilania z tego węzła ciepłego, *każdy obiekt przy uzgadnianiu dokumentacji w SEC Sp. z o.o. otrzymuje swój numer identyfikacyjny, którym należy się posługiwać w dalszej korespondencji i przy spisywaniu umowy, o przyłączenie do sieci ciepłowniczej.*
- schemat montażowy całego węzła ciepłego lub jego części w zależności od zakresu opracowania,
- rzut i przekroje węzła ciepłego,
- opis techniczny, w którym niezależnie od zakresu opracowania należy podać m.in. zapotrzebowanie ciepła w rozbiciu na poszczególne cele (np. c.o., c.w.u., went.)

odrębnie dla każdego obiektu z podaniem dodatkowo jego kubatury i powierzchni ogrzewanej oraz zakres niezbędnych prac budowlanych pomieszczenia węzła ciepłego.

Uzgodnieniu w SEC Sp. z o.o. podlega Dokumentacja Projektowo-Wykonawcza. Jeżeli Inwestor bądź Projektant chce dla potrzeb Pozwolenia na Budowę wcześniej uzgodnić Projekt Budowlany, jest to możliwe. Skutkowało będzie to zapisem w projekcie o konieczności odrębnego uzgodnienia Projektu Wykonawczego. Nieuzgodniony Projekt Budowlany nie jest podstawą do uzgodnienia Projektu Budowlano-Wykonawczego.

W celu dokonania uzgodnień należy złożyć 2 egz. projektu w formie papierowej i elektronicznej (format pdf). Uzgodnień należy dokonać w Dziale Projektów i Uzgodnień, w siedzibie SEC Sp. z o.o., przy ul. Zbożowej 4 w Szczecinie.

Po uzgodnieniu jeden egzemplarz pozostaje w SEC Sp. z o.o., a drugi jest zwracany.

Uzgodnienie nie zwalnia projektanta z odpowiedzialności za przyjęte rozwiązania.

Uzgodnień rozwiązań technicznych w zakresie inwestycji i modernizacji w dziedzinie gospodarki energetycznej należy dokonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Uwaga:

Stosownie do § 2 pkt 15 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 15 stycznia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemów ciepłowniczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 18, poz. 92), za ustalenie mocy cieplnej odpowiada Odbiorca ciepła. Należy jednak pamiętać, że zamówiona moc cieplna jest to największa moc cieplna, jaka w danym obiekcie wystąpi w warunkach obliczeniowych, która zgodnie z określonymi w odrębnych przepisach warunkami technicznymi oraz wymaganiami technologicznymi dla tego obiektu jest niezbędna do zapewnienia:

- pokrycia strat ciepła w celu utrzymania normatywnej temperatury i wymiany powietrza w pomieszczeniach,
- utrzymania normatywnej temperatury ciepłej wody w punktach czerpalnych,
- prawidłowej pracy innych urządzeń lub instalacji.

Zamówiona moc cieplna:

$$Q_{całk.} = Q_{c.o.} + Q_{c.w.u.śr.} + Q_{went.} + Q_{tech.}$$

gdzie:

$Q_{całk.}$ [kW] – zamówiona moc cieplna dla danego węzła cieplnego

$Q_{c.o.}$ [kW] – zamówiona moc cieplna na potrzeby centralnego ogrzewania

$Q_{c.w.u.śr.}$ [kW] – zamówiona moc cieplna na potrzeby ciepłej wody użytkowej

$Q_{went.}$ [kW] – zamówiona moc cieplna na potrzeby wentylacji

$Q_{tech.}$ [kW] – zamówiona moc cieplna na potrzeby technologiczne

- obliczenia wraz ze szczegółowym doбором urządzeń,
- zestawienie urządzeń i materiałów,
- projekt powinien zawierać regulację węzła cieplnego oraz obliczenia hydrauliczne z wyszczególnieniem oporów na poszczególnych urządzeniach (zawory automatycznej regulacji, filtry, osadniki, odmulacze, wodomierz, licznik ciepła itp.) po stronie wody sieciowej i wody instalacyjnej,
- projekt winien określać niezbędne ciśnienie wody zimnej na dopływie do wymiennika zapewniające prawidłowy rozbiór wody ciepłej; ciśnienie wody wodociągowej należy uzgodnić ze ZWiK,
- kopię Warunków Technicznych należy zamieścić w każdym egzemplarzu projektu wraz z metryką węzła cieplnego sporządzoną wg załączonego wzoru (Załączniki B1 i B2).

3. Umowa na dostawę ciepła

Warunkiem dostawy energii cieplnej jest zawarcie umowy na dostawę ciepła z SEC Sp. z o.o. Zawarcie umowy powinno nastąpić przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego.

II. Wymagania techniczne

4. Wymagania dla węzłów ciepłych

4.1. Wytyczne budowlane pomieszczenia węzła ciepłego – BUDYNEK NOWY

4.1.1. Wymagania budowlane.

- Węzeł ciepły lokalizować centralnie w stosunku do ogrzewanych pomieszczeń, dla węzłów grupowych centralnie do ogrzewanych obiektów.
- Pomieszczenie dla węzła ciepłego musi być wydzielone i nie może posiadać innego przeznaczenia (nie dotyczy odbiorców indywidualnych).
- Do pomieszczenia węzła ciepłego wejście powinno być bezpośrednio z korytarza lub klatki schodowej lub z zewnątrz. Jeżeli budynek nie jest przeznaczony do stałego przebywania ludzi należy wykonać do pomieszczenia węzła oddzielne wejście z zewnątrz budynku.
- Minimalna wysokość pomieszczenia powinna wynosić 2,2m. Wysokość pomieszczenia powinna zapewnić odległość pionową pomiędzy górą najwyższego urządzenia a stropem nie mniejszą niż 0,2m.
- Sugerowane minimalne wymiary pomieszczenia węzła dla węzła o całkowitej mocy cieplnej:
  - do 75 kW = 10m²
  - od 75 kW do 150 kW = 15 m²
  - od 150 kW do 500 kW = 20 m²
  - od 500 kW do 1000 kW = 25 m²
  - od 1000 kW do 1500 kW = 30 m²

Dla każdej dodatkowej funkcji podane powyżej powierzchnie należy zwiększyć o 5 m² na każdą funkcję.

- W przypadku zastosowania urządzeń, których wymiary uniemożliwiają transport drogą komunikacyjną wewnątrz budynku (np. zasobniki c.w.u., naczynia wzbiorcze itp.)

pomieszczenie węzła musi posiadać luk montażowy do ich wprowadzenia.

- Pomieszczenie węzła musi posiadać skuteczne zabezpieczenie przed przedostaniem się hałasu i wibracji do innych pomieszczeń. Izolacja akustyczna musi być otynkowana od strony pomieszczenia.
- Do pomieszczenia, w którym zlokalizowany jest węzeł cieplny, należy doprowadzić przewody instalacji: centralnego ogrzewania wraz z rozdzielaczami, ciepłej wody i cyrkulacji, wody zimnej z zaworem odcinającym, kanalizację sanitarną i energię elektryczną.
- Do pomieszczenia zabrania się wprowadzania instalacji nie związanych z węzłem cieplnym.
- Wymaga się aby średnie natężenie oświetlenia w węźle cieplnym $E_{sr} \geq 100 \text{ Lux}$

4.1.2. Drzwi

Drzwi do pomieszczenia węzła projektować metalowe o wymiarach min. 0,8x2,0m, otwierające się na zewnątrz, a od strony pomieszczenia otwierane pod naciskiem. Drzwi należy wyposażać w zamek.

4.1.3. Okna

Od strony zewnętrznej w światło otworu okiennego należy wstawić kratę z siatką krepowaną z drutu stalowego $\varnothing 3 \text{ mm}$ o oczkach 20x20 mm w ramie z kątownika 30x30 mm. W ramie powyższej umieścić kratę z prętów $\varnothing 10\text{-}\varnothing 12 \text{ mm}$ w rozstawie co 60 mm. Konstrukcję zabezpieczyć antykorozyjnie a następnie pomalować dwukrotnie farbą nawierzchniową.

4.1.4. Ściany i strop.

Ściany i strop powinny być gładko otynkowane i pomalowane na jasny kolor. Posadzka betonowa zabezpieczona przed pyleniem poprzez pomalowanie wodoodporną powłoką malarską odporną na ścieranie. Należy zapewnić spadek posadzki min. 1% w kierunku kratki ściekowej lub studzienki schładzającej.

4.1.5. Wentylacja pomieszczenia.

- Pomieszczenie węzła wyposażać w wentylację nawiewną i wywiewną. W przypadku braku

możliwości wykonania wentylacji grawitacyjnej wymianę powietrza zapewnić za pomocą wentylatorów mechanicznych.

- Wentylację nawiewną grawitacyjną należy wykonać o wymiarach 15x15 cm lub Φ 16 cm w kształcie litery Z. Wylot kanału umiejscowić na zewnątrz budynku. Wlot kanału powinien znajdować się nie niżej niż 0,5 m nad posadzką węzła. Otwór wlotowy i wylotowy kanału wentylacji należy zabezpieczyć siatką metalową o gęstych oczkach.
- Kanał wentylacji wywiewnej o wymiarach 15x15 cm lub Φ 16 cm powinien mieć otwór umieszczony nie niżej niż 0,3 m od stropu pomieszczenia.
- W miarę lokalnych możliwości nawiew i wywiew wentylacji powinien znajdować się na narożnych ścianach budynku.
- Gdy nie jest możliwe zastosowanie wentylacji grawitacyjnej lub gdy pomieszczenie nie ma okien, należy stosować wentylację nawiewno – wywiewną mechaniczną, działającą okresowo.

4.1.6. Instalacja wodociągowa i kanalizacyjna.

- Doprowadzenie wody do pomieszczenia węzła ciepłego powinno być opomiarowane i wyposażone w zawór czerpalny z końcówką do węża. Zawór ten należy zlokalizować nad zlewem.
- W węźle należy zamontować zlew żeliwny bądź stalowy z odpływem do kanalizacji
- Pomieszczenie węzła musi posiadać kratkę ściekową dołączoną do studzienki schładzającej.
- Studzienka schładzająca powinna mieć wymiary Φ 600 i h=600mm Studzienka musi być przykryta kratą lub blachą perforowaną w sposób umożliwiający bezpieczeństwo obsłudze węzła. Odpływ do kanalizacji powinien zostać wykonany z rur żeliwnych z uszczelnieniem odpornym na temperaturę do 120°C.
- Odwodnienie do kanalizacji musi być grawitacyjne. Spadki posadzki wykonać w kierunku kratki ściekowej. W przypadku braku możliwości grawitacyjnego odwodnienia do kanalizacji, ścieki powinny być przepompowywane ze studzienki do kanalizacji za pomocą pompy z silnikiem elektrycznym i wyłącznikiem automatycznym.

4.1.7. Wymagania dodatkowe.

- Izolację cieplną rurociągów, armatury, wymienników ciepła, zasobników ciepłej wody użytkowej należy wykonać otulinami termoizolacyjnymi rozbieralnymi.
- Zabezpieczenia urządzeń węzła i instalacji należy wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami.
- Zabezpieczenie węzła c.o. wykonać według PN-B-02414:1999 oraz PN-B-02416:1991 (system zamknięty z zastosowaniem naczyń przeponowych).
- W pomieszczeniu węzła muszą znajdować się schematy węzła (technologiczno – montażowy i elektryczny). Schematy należy zabezpieczyć przed wpływem wilgoci i zawiesić na ścianie węzła.
- Należy stosować wyroby dopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie, posiadające stosowne aprobaty techniczne, certyfikaty zgodności z Polską Normą/EN, znaki bezpieczeństwa lub oznaczone znakiem CE.
- Zapewnić niezależne opomiarowanie energii elektrycznej w węźle cieplnym (zał. nr 4).

Uwaga:

Węzeł cieplny można wyposażyć w wodomierz na przewodzie zasilającym wymiennik I-go stopnia na koszt Odbiorcy Ciepła.

4.2. Wytyczne budowlane pomieszczenia węzła cieplnego – WĘZEŁ MODERNIZOWANY

4.2.1. Wymagania budowlane

Minimalna wysokość pomieszczenia powinna wynosić 1,9m. Wysokość pomieszczenia powinna zapewnić odległość pionową pomiędzy górą najwyższego urządzenia a stropem nie mniejszą niż 0,2m.

4.2.2. Drzwi

Szczegółowe założenia zostały przedstawione w punkcie 1.1.2.

4.2.3. Okna

Szczegółowe założenia zostały przedstawione w punkcie 1.1.3.

4.2.4. Ściany i strop

Oczyścić, zamurować wszystkie otwory po zdemontowanych rurach, urządzeniach, konstrukcjach a następnie uzupełnić ubytki w tynkach. Przewidzieć dwukrotne białkowanie ich powierzchni.

4.2.5. Wentylacja pomieszczenia

Szczegółowe założenia zostały przedstawione w punkcie 1.1.5.

4.2.6. Instalacja wodociągowa i kanalizacyjna.

Szczegółowe założenia zostały przedstawione w punkcie 1.1.6.

4.2.7. Posadzka

Wyrównać zaprawą cementową wszelkie nierówności, szczeliny. Nie przewiduje się malowania posadzki. Spadek w kierunku kratki kanalizacyjnej.

Uwaga – roboty wykonać pod kierunkiem uprawnionego inspektora nadzoru robót budowlanych.

4.2.8. Wymagania dodatkowe.

- Izolację cieplną rurociągów, armatury, wymienników ciepła, zasobników ciepłej wody użytkowej należy wykonać otulinami termoizolacyjnymi rozbieralnymi.
- Zabezpieczenia urządzeń węzła i instalacji należy wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami.
- Zabezpieczenie węzła c.o. wykonać według PN-B-02414:1999 oraz PN-B-02416:1991 (system zamknięty z zastosowaniem naczyń przeponowych).
- W pomieszczeniu węzła muszą znajdować się schematy węzła (technologiczno – montażowy i elektryczny). Schematy należy zabezpieczyć przed wpływem wilgoci

i zawiesić na ścianie węzła.

- Należy stosować wyroby dopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie, posiadające stosowne aprobaty techniczne, certyfikaty zgodności z Polską Normą/EN, znaki bezpieczeństwa lub oznaczone znakiem CE.
- Zapewnić niezależne opomiarowanie energii elektrycznej w węźle cieplnym (zał. nr 4).

Uwaga:

Węzeł cieplny można wyposażyć w wodomierz na przewodzie zasilającym wymiennik I-go stopnia na koszt Odbiorcy Ciepła.

4.3. Układ technologiczny węzłów cieplnych

- W załącznikach do warunków przedstawiono przykładowe – preferowane schematy węzłów cieplnych (Załączniki C1-C4).
- Przedstawione schematy w szczególnych przypadkach mogą ulec modyfikacji. Każda zmiana podlega uzasadnieniu oraz uzgodnieniu.
- Dla małych węzłów, w tym dla budynków jednorodzinnych układ technologiczny węzła oraz automatyka mogą być uproszczone wg indywidualnych uzgodnień.
- Stosowanie filtrów i filtroadmulników:
  - a) dla węzłów o całkowitej mocy zainstalowanej do 100kW należy stosować filtry magnetyczne – po stronie pierwotnej jak i wtórnej węzła (zamiast FOM)
  - b) dla węzłów o całkowitej mocy zainstalowanej powyżej 100kW:
    - po stronie pierwotnej należy stosować filtroadmulniki magnetyczne (FOM),
    - po stronie wtórnej należy stosować filtry magnetyczne (zamiast FOM).
  - c) w przypadku węzłów cieplnych zasilających centrale mieszkaniowe:
    - całkowitej mocy cieplnej zainstalowanej do 100kW po stronie pierwotnej należy stosować filtry magnetyczne (zamiast FOM), po stronie wtórnej stosować filtroadmulniki magnetyczne (FOM).
    - całkowitej mocy cieplnej zainstalowanej powyżej 100kW należy stosować filtroadmulniki magnetyczne (FOM) po stronie pierwotnej jak i wtórnej węzła.

Filtroodmulniki magnetyczne (FOM) stosować w wersji wykonanej ze stali nierdzewnej, dopuszcza się stosowanie filtroodmulników ze stali węglowej („czarnej”).

W wyborze schematu technologicznego węzła cieplnego należy kierować się zasadą, iż przydzielony przydział wody sieciowej musi być wystarczający zarówno w sezonie grzewczym jak i poza sezonem. W przypadku gdy zgodnie z wyliczeniami przepływ wody sieciowej w okresie poza sezonem grzewczym jest większy niż w sezonie grzewczym, bezwzględnie jest zastosowanie zasobnika ciepłej wody użytkowej w celu obniżenia wymaganego przepływu wody sieciowej.

Przydział wody sieciowej

$$G_s = 3600 * \frac{(Q_{co} + Q_{cwu \text{ } \bar{s}} + Q_{went} + Q_{tech})}{(T_z - T_p) * c_p * \rho}$$

Gdzie:

Q_{co} [kW] - zamówiona moc cieplna na potrzeby centralnego ogrzewania

$Q_{cwu \text{ } \bar{s}}$ [kW] - zamówiona moc cieplna na potrzeby ciepłej wody użytkowej (średnia godzinowa)

Q_{went} [kW] - zamówiona moc cieplna na potrzeby wentylacji

Q_{tech} [kW] - zamówiona moc cieplna na potrzeby ciepła technologicznego

T_z [°C] – obliczeniowa temperatura wody sieciowej w przewodzie zasilającym

T_p [°C] – obliczeniowa temperatura wody sieciowej w przewodzie powrotnym

c_p [J/kg*K] – ciepło właściwe wody

ρ [kg/m³] – gęstość wody

- Zasobniki c.w.u.

Zasobniki c.w.u. powinny być wykonane ze stali nierdzewnej. Dopuszcza się stosowanie zasobników emaliowanych pod warunkiem zastosowania atestowanego zabezpieczenia przeciwkorozyjnego. W przypadku stosowania więcej niż jednego zasobnika zalecane jest połączenie szeregowo. Zasobniki powinny być wyposażone w grzałki elektryczne umożliwiające przeprowadzenie ich dezynfekcji w okresie niskich temperatur zasilania sieciowego (poza sezonem grzewczym). Zaleca się zastosowanie odcięć i obejścia zasobników, które umożliwią jego wyłączenie dla potrzeb odrębnej dezynfekcji i umożliwią jej

wykonanie przy pomocy grzałki o małej mocy elektrycznej dostosowanej do potrzeb obiektu. W przypadku braku możliwości realizacji ww. podanych zaleceń należy przewidzieć alternatywną metodę dezynfekcji.

Przykładowe schematy technologiczne węzłów ciepłych załączone są do niniejszych wymagań techniczno-eksploatacyjnych:

- Schemat nr 1. Węzeł jednofunkcyjny (Załącznik C1);
- Schemat nr 2. Węzeł dwufunkcyjny szeregowo - równoległy (Załącznik C2);
- Schemat nr 3. Węzeł dwufunkcyjny z zasobnikiem (Załącznik C3);
- Schemat nr 4. Węzeł dwufunkcyjny równoległy (Załącznik C4);

Węzły dla potrzeb budynków mieszkalnych należy projektować jako szeregowo równoległe – schemat nr C2.

Dopuszcza się zastosowanie schematu węzła równoległego w małych węzłach mieszkaniowych jeżeli spełniony zostanie następujący warunek: $Q_{co_{max}} + Q_{cwu_{sr}} < 150,00 \text{ kW}$. Węzły dla potrzeb mieszkaniowych w których przepływ w sezonie grzewczym ($Q_{co_{max}} + Q_{cwu_{sr}}$ przy $DT = 60^\circ\text{C}$) jest mniejszy od przepływu w sezonie letnim ($Q_{cwu_{max}}$ przy $DT = 45^\circ\text{C}$) należy projektować jak węzły równoległe z zasobnikiem – schemat nr C3.

Uwaga: Inne układy technologiczne węzłów wymagają akceptacji SEC Sp. z o.o.

Przy zastosowaniu schematu technologicznego węzła ciepłego jednofunkcyjnego zasilanego z m.s.c. z węzłami mieszkaniowymi Inwestor na etapie projektowania uzgodni z SEC Sp. z o.o. wyposażenie mieszkań w liczniki ciepła i sposób ich odczytu.

4.4. Automatyka węzła

Każdy węzeł ciepłowniczy musi być wyposażony w urządzenia automatycznej regulacji pozwalające na regulację wraz z możliwością ograniczenia:

- przepływu wody sieciowej,
- ciśnienia dyspozycyjnego,
- temperatury wody zasilającej instalację c.o. (oraz inne obiegi grzewcze),
- temperatury ciepłej wody użytkowej.

Układ regulacji powinien ograniczać maksymalny przepływ wody sieciowej w przyłączy do

węzła do wartości wynikającej z mocy zamówionej przez Odbiorcę ciepła. Ponadto musi być zapewniony priorytet podgrzewu ciepłej wody użytkowej, który oznacza, że przy wystąpieniu szczytowego zapotrzebowania na c.w.u. przepływ przez wymiennik c.o. powinien być bezzwłocznie ograniczony, aż do całkowitego zamknięcia włącznie. Układ regulacji musi zawierać dodatkowe zabezpieczenie przed przekroczeniem dopuszczalnej temperatury 65°C w obiegu wtórnym ciepłej wody użytkowej na skutek np. zaniku napięcia, uszkodzenia wymiennika lub awarii w instalacjach. Po zadziałaniu tego zabezpieczenia ponowne uruchomienie powinno nastąpić automatycznie. W przypadku wykorzystania zaworu regulacyjnego c.w.u. również do realizacji funkcji zabezpieczenia zawór ten musi być zlokalizowany przed wymiennikami na zasilaniu. Jeżeli natomiast do zabezpieczenia wykorzystany zostanie dodatkowy zawór na progu węzła, to ten podstawowy zawór regulacyjny może być zlokalizowany w dowolnym miejscu. Bliższe dane dotyczące wyposażenia w automatykę poszczególnych rodzajów węzłów podane są w Zał. Nr 3 „Zasady doboru układów automatycznej regulacji w węzłach ciepłych”.

4.5. Układ pomiarowo-rozliczeniowy

Szczegółowe warunki montażu liczników ciepła i zasady rozliczeń za energię ciepłą zawarte są w Zał. Nr 2 „Zasady doboru i montażu ciepłomierzy”.

4.6. Wymagania dotyczące przewodów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej układanych po wtórnej stronie wymiennika

Zalecane jest zastosowanie po niskiej stronie instalacji w obrębie węzła ciepłego przewodów z tworzywa sztucznego (np. system PP) z zachowaniem parametrów pracy $T=90^{\circ}\text{C}$. Łączenie przewodów stalowych i z tworzywa sztucznego realizować poprzez połączenie kołnierzowe, natomiast rur tworzywowych metodą zgrzewania polifuzyjnego.

4.7. Napełnianie i uzupełnianie instalacji wewnętrznej c.o.

Dla obiektów posiadających szczelną instalację grzewczą w układzie zamkniętym zaleca się napełnienie instalacji c.o. wodą sieciową. Miejsce poboru wody – za licznikiem ciepła na powrocie m.s.c. Odgałęzienie z zaworami, wodomierzem i zaworem redukcyjnym musi być ujęte w Projekcie Technicznym węzła. Sposób napełniania dla poszczególnych obiektów wymaga uzgodnienia z SEC Sp. z o.o. Rozliczenia za zużytą wodę sieciową wg wskazań

wodomierza.

4.8. Instalacja ciepłej wody użytkowej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z późniejszymi zmianami §120:

- ustęp 2: Instalacja wodociągowa ciepłej wody powinna umożliwiać uzyskanie w punktach czerpalnych wody o temperaturze nie niższej niż 55°C i nie wyższej niż 60°C,
- ustęp 2a: instalacja wodociągowa ciepłej wody powinna umożliwiać przeprowadzanie ciągłej lub okresowej dezynfekcji metodą chemiczną lub fizyczną (w tym okresowe stosowanie metody dezynfekcji cieplnej), bez obniżania trwałości instalacji i zastosowanych w niej wyrobów. Do przeprowadzenia dezynfekcji cieplnej niezbędne jest zapewnienie uzyskania w punktach czerpalnych temperatury wody nie niższej niż 70°C i nie wyższej niż 80°C.

Instalacja ciepłej wody powinna być zaprojektowana i wykonana w taki sposób, aby ilość energii cieplnej potrzebna do przygotowania tej wody była utrzymywana na racjonalnie niskim poziomie.

Obliczeniowa temperatura zimnej wody na wejściu do kotłowni TZW = 10°C,

4.9. Współpraca węzłów ciepłych ze źródłami OZE.

W przypadku zastosowania w układzie technologicznym węzła ciepłego dodatkowego źródła w postaci odnawialnego źródła energii należy zastosować rozwiązania techniczne umożliwiające współpracę urządzeń wytwórczych. Rozwiązania podlegają odrębnemu uzgodnieniu w Dziale Projektów i Uzgodnień w SEC Sp. z o.o.

5. Wytyczne do budowy węzłów ciepłych odnośnie sposobu montażu urządzeń.

- Konstrukcja węzła musi umożliwiać wymianę poszczególnych jego urządzeń bez konieczności demontowania innych.
- Konstrukcja węzła musi umożliwiać czyszczenie wkładów fitroodmulników magnetycznych bez konieczności demontażu innych urządzeń i rurociągów, poprzez swobodne wyjmowanie wkładu do czyszczenia.

- Węzeł cieplny należy zaprojektować w taki sposób, aby siły (naprężenia) z przyłącza nie przenosiły się na jego konstrukcję.
- Wymienniki należy instalować w taki sposób, aby ich króćce były „odciążone”. Izolacja termiczna wymienników musi być demontowalna bez konieczności demontażu wymiennika.
- Podczas etapu projektowania modernizowanego węzła, przed ponownym zastosowaniem naczynia przeponowego, należy sprawdzić ważność jego decyzji UDT.
- Pompy obiegowe, zawory regulacyjne, liczniki ciepła, przepływomierze, filtry, filtroodmulniki należy instalować w pozycji poziomej (przepływ poziomy) z podparciem po obu stronach umożliwiającym ich demontaż bez konieczności instalowania prowizorycznych podpór.
- Przestrzeń pod wkładem filtrów powinna być wolna od innych urządzeń i rurociągów, tak aby czynności serwisowe nie powodowały zalewania wodą i zanieczyszczania innych urządzeń.
- Pompy, regulatory, zawory regulacyjne należy instalować na wysokości minimum 50 cm od poziomu posadzki.
- Maksymalna wysokość instalowanych urządzeń nie może przekroczyć 170 cm od poziomu posadzki.
- Celem zapewnienia ergonomicznych warunków obsłudze serwisowej wymagana odległość przestrzeni serwisowej, rozumiana jako odległość pomiędzy urządzeniami wymagającymi obsługi, a ścianą pomieszczenia musi wynosić min. 85 cm.
- Rozdzielnica elektryczna nie może być mocowana bezpośrednio do rurociągów lecz wyłącznie do konstrukcji wsporczej kompaktu lub do ściany pomieszczenia węzła

- Po stronie instalacyjnej w obiegu c.o./wentylacji należy stosować wyłącznie filtry kołnierzowe.
- Należy wykonać króciec do podłączenia naczynia wzbiórczego
- Nie dopuszcza się uszczelniania połączeń na taśmę teflonową.
- Aparatura pomiarowa oraz spusty powinny być zamontowane przed zaworami wyjścia na budynek c.w.u..
- Nie należy stosować wyprowadzenia spustów poprzez kolana.
- Węzeł zmontowany w układzie segmentowym umożliwiającym jego wniesienie do pomieszczenia węzła.
- W szczególnych przypadkach, gdy kubatura pomieszczenia węzła ciepłego powoduje brak możliwości realizacji węzła ciepłego zgodnie z wyżej wymienionymi wytycznymi, dopuszcza się odstępstwa od wytycznych po wcześniejszym uzgodnieniu zmian z zamawiającym.

6. Realizacja inwestycji i odbiory techniczne

Inwestor lub Wykonawca z wyprzedzeniem 5 dniowym zgłasza w formie pisemnej, faksem bądź e-mailem w SEC Sp. z o.o. fakt rozpoczęcia robót opierając się na uzgodnionej wcześniej dokumentacji technicznej. Powiadamia również z odpowiednim wyprzedzeniem o terminie odbiorów częściowych (np. o płukaniu, o próbach ciśnieniowych, pracach zanikowych).

Po wykonaniu robót Wykonawca Inwestycji powinien dysponować dokumentacją powykonawczą zawierającą m.in.: protokoły uzgodnienia, protokoły odbiorów częściowych, protokoły pomiarów elektrycznych, protokoły odbioru przez Dozór Techniczny urządzeń ciśnieniowych, certyfikaty oraz świadectwa dopuszczenia do stosowania na terenie Polski urządzeń pochodzących z importu i dokumenty gwarancyjne (karty gwarancyjne, kopie faktur). Tabliczki znamionowe wszystkich urządzeń muszą być czytelne. W węźle w miejscu widocznym należy umieścić schemat cieplno-technologiczny węzła wraz z wykazem podstawowych urządzeń i ich danymi technicznymi oraz datę produkcji węzła. Dokumentacja powykonawcza powinna być dostarczona do SEC Sp. z o.o. najpóźniej w dniu zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego.

SEC Sp. z o.o. przystąpi do odbioru końcowego robót nie później niż 5 dni od dnia pisemnego zgłoszenia przez Inwestora bądź Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego.

Uwaga:

Wszelkie odstępstwa od przedmiotowych wytycznych podlegają uzgodnieniu z SEC Sp. z o.o.

Karta informacyjna:

Obiekt: .....

Adres: .....

Inwestor: .....

Instalacja centralnego ogrzewania:

1. **Maksymalne godzinowe zapotrzebowanie mocy cieplnej** ..... kW
2. Parametry obliczeniowe instalacji c.o. .... °C
3. Wymagane ciśnienie dyspozycyjne dla instalacji na głównych rozdzielaczach instalacji ..... kPa
4. Przepływ wody instalacyjnej ..... m³/h
5. Pojemność zładu instalacji ..... m³
6. Ciśnienie statyczne instalacji ..... m.H₂O
7. Materiał z jakiego jest wykonana instalacja wewnętrzna (stal – tworzywa sztuczne) .....
8. Średnica rozdzielacza i ilość odgałęzień instalacji z rozdzielacza .....
9. Opis sposobu regulacji .....

Instalacja wentylacji:

1. **Maksymalne godzinowe zapotrzebowanie mocy cieplnej** ..... kW
2. Parametry obliczeniowe instalacji ..... °C
3. Wymagane ciśnienie dyspozycyjne dla instalacji ..... kPa
4. Przepływ wody instalacyjnej ..... m³/h
5. Pojemność zładu instalacji ..... m³
6. Ciśnienie statyczne instalacji ..... m.H₂O
7. Materiał z jakiego jest wykonana instalacja wewnętrzna (stal – tworzywa sztuczne) .....

8. Średnica rozdzielacza i ilość odgałęzień instalacji z rozdzielacza .....
9. Opis sposobu regulacji .....

Zapotrzebowanie ciepłej wody użytkowej:

1. Maksymalne godzinowe zapotrzebowanie

mocy cieplnej na c.w.u. .... kW

2. Średnie godzinowe zapotrzebowanie mocy cieplnej na c.w.u. .... kW

3. Wymagane ciśnienie dyspozycyjne dla instalacji cyrkulacji .... kPa

4. Ilość wody cyrkulacyjnej .... kg/h

Podać sposób obliczeń zapotrzebowania godzinowego

i średniego .....

Data .....

(podpis i pieczęć osoby uprawnionej)

**Dane do PB węzła cieplnego zasilającego centralki mieszkaniowe sporządzone przez
projektanta instalacji wewnętrznej budynku**

Karta informacyjna:

Obiekt: .....

Adres: .....

Inwestor: .....

1. Ilość stacji mieszkaniowych	..... szt.
2. Parametry obliczeniowe instalacji c.o.	..... °C
3. Moc cieplna dla okresu grzewczego	..... kW
4. Moc cieplna dla okresu letniego	..... kW
5. Zalecana temperatura zasilania instalacji	..... °C
6. Minimalna temperatura zasilania instalacji	..... °C
7. Wymagane ciśnienie dyspozycyjne dla instalacji	..... kPa
8. Przepływ wody instalacyjnej w okresie grzewczym	..... m ³ /h
9. Przepływ wody instalacyjnej w okresie letnim	..... m ³ /h
10. Pojemność zładu instalacji	..... dm ³
11. Materiał z jakiego wykonana jest instalacja (stal – PE).....	
12. Ciśnienie statyczne instalacji	..... Pa

Data .....

(podpis i pieczęć osoby uprawnionej)

Metryka informacyjna węzła:

1. Miejsce podłączenia .....
2. Średnica przyłącza .....
3. Rodzaj węzła ciepłego .....
4. Wymagane ciśnienie dyspozycyjne .....
5. Przepływ wody sieciowej w okresie grzewczym .....
6. Przepływ wody sieciowej poza okresem grzewczym .....
7. Instalacja c.o.
  - system instalacji .....
  - parametry instalacji .....
  - wymagane ciśnienie dyspozycyjne .....
  - materiał instalacji .....
8. Instalacja wentylacyjna
  - system instalacji .....
  - parametry instalacji .....
  - wymagane ciśnienie dyspozycyjne .....
  - materiał instalacji .....

9. Zapotrzebowanie mocy cieplnej

- c.o. ....
- c.t. ....
- c.w.u. max. ....
- c.w.u. śr. ....

Metryka informacyjna węzła (centrali):

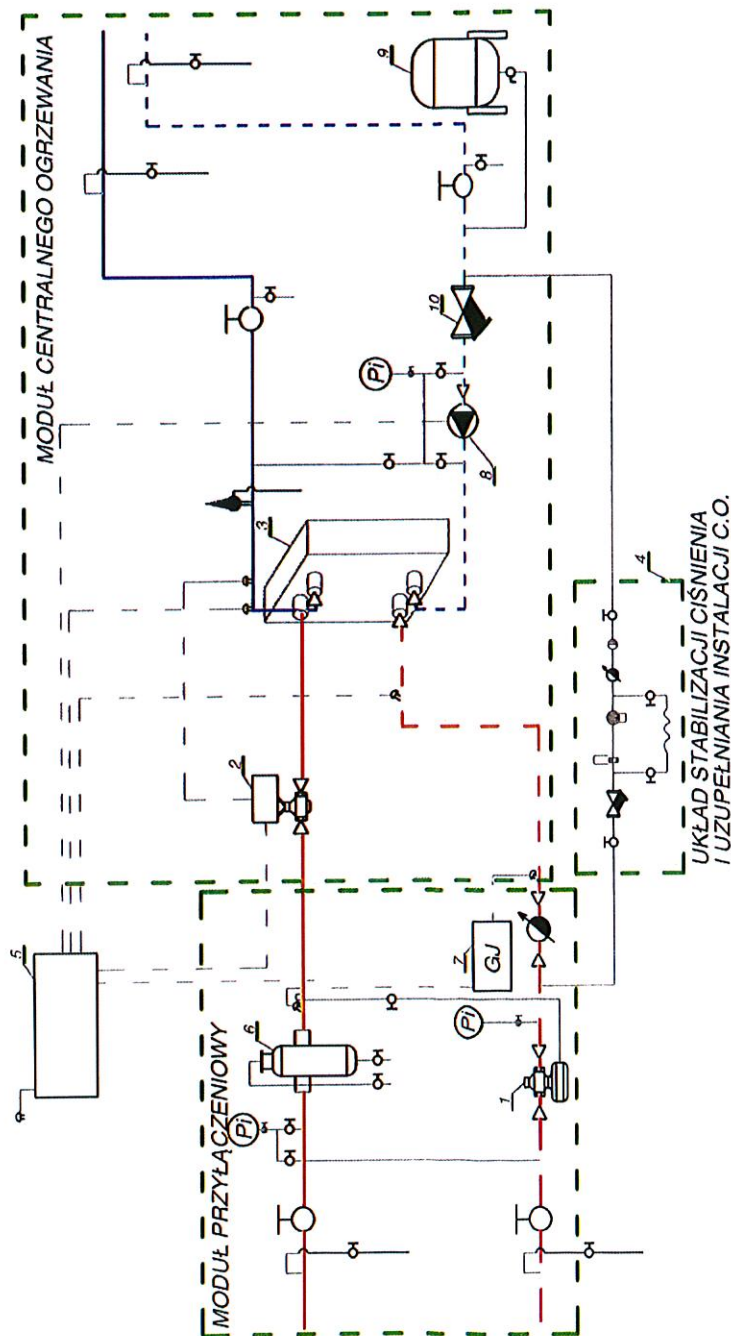
1. Miejsce podłączenia .....
2. Średnica przyłącza .....
3. Rodzaj węzła cieplnego .....
4. Wymagane ciśnienie dyspozycyjne .....
5. Przepływ wody sieciowej w okresie grzewczym .....
6. Przepływ wody sieciowej poza okresem grzewczym .....
7. Instalacja
  - system instalacji .....
  - parametry instalacji .....
  - wymagane ciśnienie dyspozycyjne .....
  - materiał instalacji .....
8. Zapotrzebowanie mocy cieplnej
  - okres grzewczy .....
  - poza okresem grzewczym .....

SCHEMAT NR 1. WĘZŁ JEDNOFUNKCYJNY

ZAŁĄCZNIK C1.

- Sieć ciepła - zasilanie
- - - Sieć ciepła - powrót
- Centralne ogrzewanie - zasilanie
- - - Centralne ogrzewanie - powrót

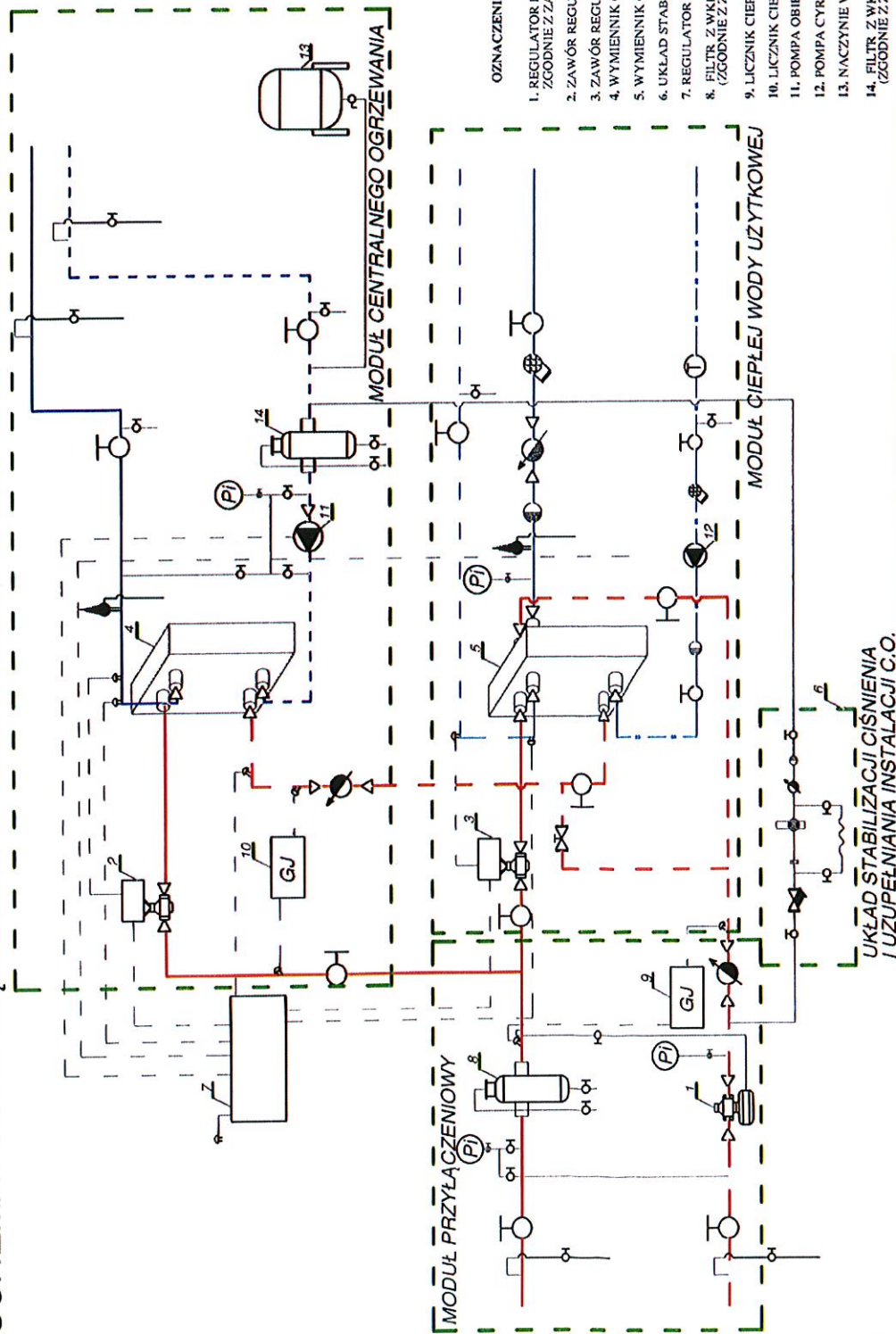
OZNACZENIA

1. REGULATOR RÓŻNICY CIŚNIENI I PRZEPŁYWU (MIEJSCE MONTAŻU ZGODNIE Z ZASADAMI UJĘTymi W WARUNKACH)
2. ZAWÓR REGULACYJNY C.O.
3. WYMIENNIK CIEPŁA C.O.
4. UKŁAD STABILIZACJI CIŚNIENIA I UZUPEŁNIANIA INSTALACJI C.O. WODĄ SIECIOWĄ
5. REGULATOR POCODOWY
6. FILTR Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM/FILTROODMULNIK Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM (ZGODNIE Z ZASADAMI UJĘTymi W WARUNKACH)
7. LICZNIK CIEPŁA GŁÓWNY
8. POMPA OBIEGOWA
9. NACZYNNIE WZBIORCZE PRZEPONOWE WRAZ Z ZŁĄCZEM SAMOODCIBAJĄCYM
10. FILTR Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM/FILTROODMULNIK Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM (ZGODNIE Z ZASADAMI UJĘTymi W WARUNKACH)

SCHEMAT NR 2. WĘZŁ DWUFUNKCYJNY - SZEREGOWO-RÓWNOLEGŁY

ZAŁĄCZNIK C2.

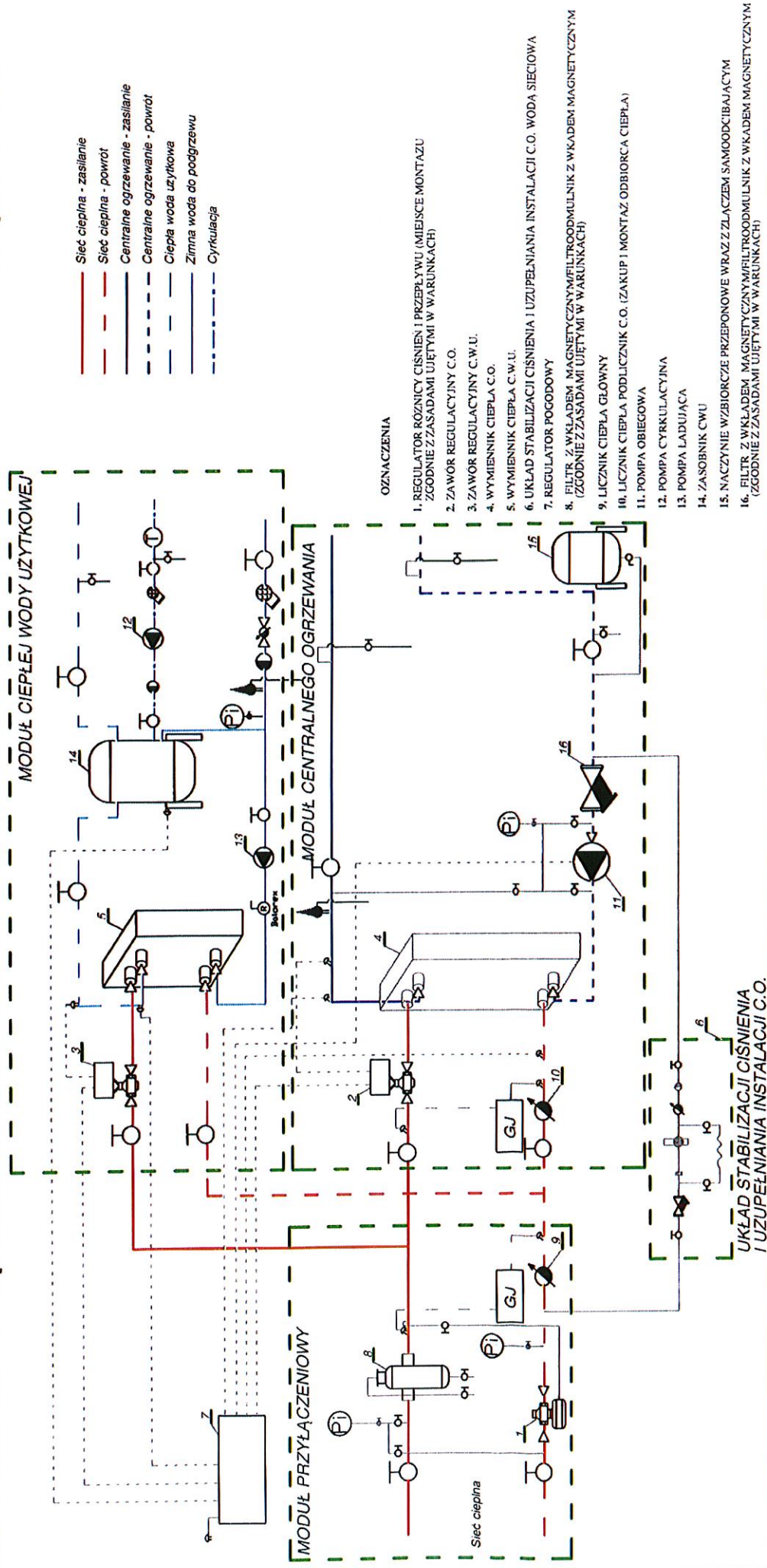
- Sieć ciepła - zasilanie
- - - Sieć ciepła - powrót
- Centralne ogrzewanie - zasilanie
- - - Centralne ogrzewanie - powrót
- Ciepła woda użytkowa
- - - Zimna woda do podgrzewu
- - - Cyrkulacja

SCHEMAT NR 3. WĘZŁ DWUFUNKCYJNY Z ZASOBNIKIEM

ZAŁĄCZNIK C3.

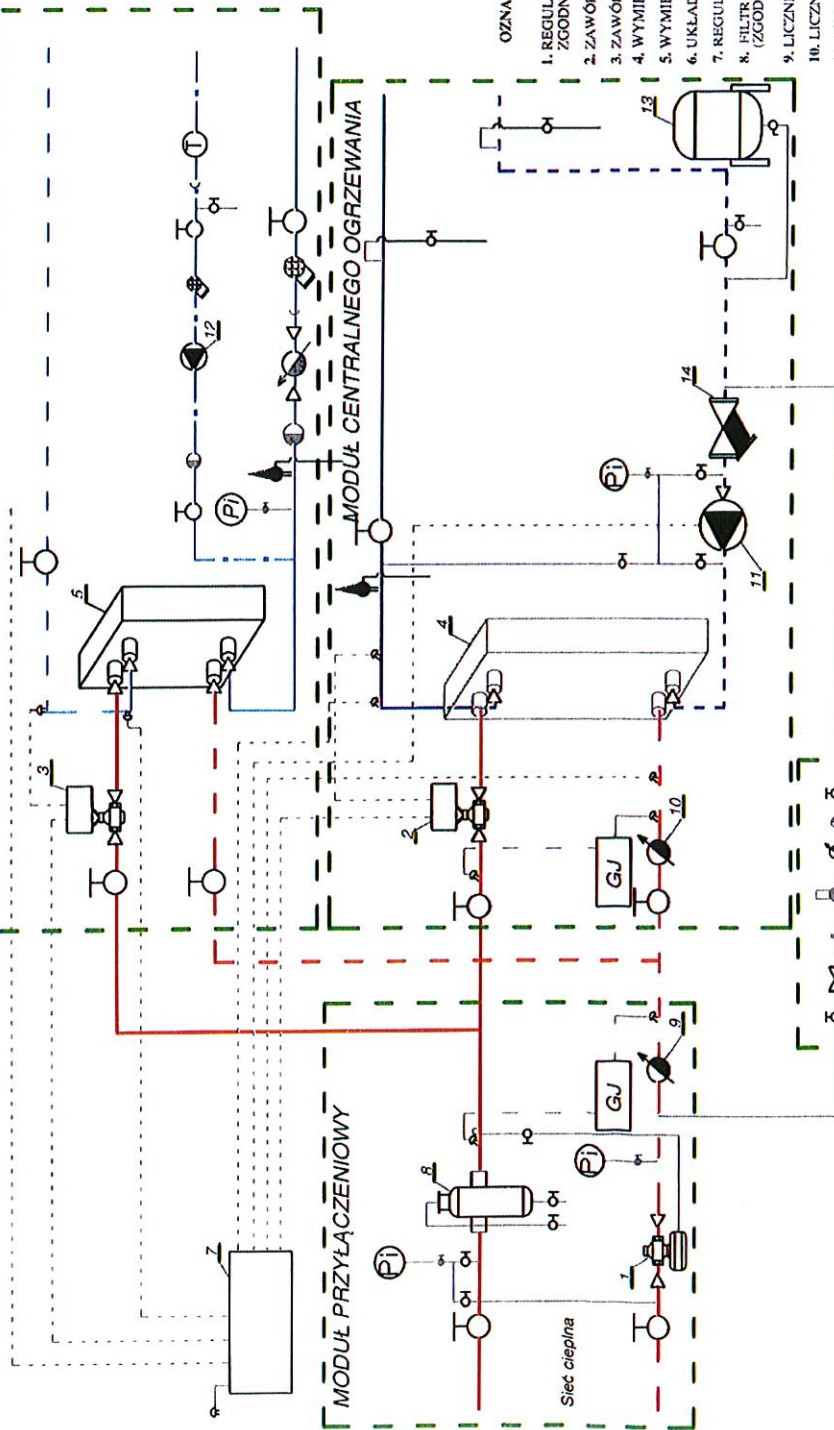

SCHEMAT NR 4. WĘZEL DWUFUNKCYJNY RÓWNOLEGŁY

ZAŁĄCZNIK C4.

MODUŁ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

- Sieć ciepła - zasilanie
- - - Sieć ciepła - powrót
- Centralne ogrzewanie - zasilanie
- - - Centralne ogrzewanie - powrót
- Ciepła woda użytkowa
- Zimna woda do podgrzewu
- - - Cyrkulacja

OZNACZENIA

1. REGULATOR RÓŻNICY CIŚNIENIA I PRZEPŁYWU (MIEJSCE MONTAŻU ZGODNIE Z ZASADAMI UJĘTymi W WARUNKACH)
2. ZAWÓR REGULACYJNY C.O.
3. ZAWÓR REGULACYJNY C.W.U.
4. WYMIENNIK CIEPŁA C.O.
5. WYMIENNIK CIEPŁA C.W.U.
6. UKŁAD STABILIZACJI CIŚNIENIA I UZUPEŁNIANIA INSTALACJI C.O. WODA SIECIOWA
7. REGULATOR POGODOWY
8. FILTR Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM/FILTR ODMULNIK Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM (ZGODNIE Z ZASADAMI UJĘTymi W WARUNKACH)
9. LICZNIK CIEPŁA GŁÓWNY
10. LICZNIK CIEPŁA PODLICZNIK C.O. (ZAKUP I MONTAŻ ODBIORCA CIEPŁA)
11. POMPA OBIEGOWA
12. POMPA CYRKULACYJNA
13. NACZYNNIE WZBIORCZE PRZEPONOWE WRAZ Z ZŁĄCZEM SAMOODCIBAJĄCYM
14. FILTR Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM/FILTR ODMULNIK Z WKŁADEM MAGNETYCZNYM (ZGODNIE Z ZASADAMI UJĘTymi W WARUNKACH)

UKŁAD STABILIZACJI CIŚNIENIA I UZUPEŁNIANIA INSTALACJI C.O.